

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **S. K.**
státní příslušnost: G.
t. č. pobytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 8. 2021, čj. OAM-496/ZA-ZA11-ZA21-2021,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalovaný zamítl žádost žalobce o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou. Gruzie je totiž na seznamu bezpečných zemí původu. Žalobce s rozhodnutím žalovaného nesouhlasí.

Domnívá se, že si žalovaný neshromáždil dostatek podkladů, aby mohl o jeho azylové žádosti řádně rozhodnout. Krajský soud níže vysvětlí, proč tak žalobce namítá nedůvodně.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. Žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 9. 7. 2021. Jako důvod uvedl obavy z příbuzných jeho bývalé manželky. S tou se rozvedl a vyhodil ji z domu, jakmile zjistil, že ho podvedla. Její příbuzní k němu v dubnu 2019 čtyřikrát přišli a nadávali mu. Vyhrožovali mu, že pokud manželku nevezme zpátky, tak dopadne špatně. S příbuznými bývalé manželky se naposledy viděl v půlce dubna 2019. Následně se přestěhoval ke svým příbuzným ve městě X. Tam žil bez problémů. Zemi původu opustil ze strachu z bratra bývalé manželky, který se vrátil z Ruska. Na státní orgány se neobrátil. Příbuzní bývalé manželky mu vyhrožovali, že ho zabijí. V ČR chce nějakou dobu zůstat a potom uvidí, co bude dál. V případě návratu se obává, že by mu příbuzní bývalé manželky mohli ublížit nebo ho zabít.
3. Žalovaný shromáždil v průběhu správního řízení informace o zemi původu, konkrétně materiál *Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu* z listopadu 2020 („Hodnocení Gruzie“). Podle této zprávy v Gruzii obecně a soustavně nedochází k pronásledování ve smyslu čl. 9 směrnice č. 2011/95/EU, ani k mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení, trestům či hrozbě z důvodu svévolného násilí. V Gruzii neprobíhá žádný aktivní mezinárodní nebo vnitřní konflikt. Centrální vláda nemá pod kontrolou pouze separatistické regiony Abcházie a Jižní Osetie. Gruzie je členem OSN. Ratifikovala a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků. Ochrana proti pronásledování nebo špatnému zacházení je upravena prostřednictvím řady zákonů. Gruzie je přijímala téměř vždy v součinnosti s Radou Evropy a dalšími mezinárodními organizacemi. Gruzínská Ústava garantuje základní práva a svobody, včetně svobody volného pohybu a zákazu mučení a jiného, krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Dochází ale například k porušování soudní nezávislosti a nestrannosti, porušování soukromí a násilí vůči LGBTI osobám. Gruzie umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlížejí nad stavem dodržování lidských práv. Gruzínská vláda také spolupracovala s Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky i s dalšími humanitárními organizacemi na poskytování ochrany a pomoci vnitřně přesídleným osobám, uprchlíkům a dalším skupinám. Gruzínští občané mohou podat stížnost ke státnímu zastupitelství a dalším justičním institucím. Případnou nečinností nebo zneužitím pravomocí státních orgánů se rovněž zabývá ombudsman a řada nevládních organizací, které poskytují efektivní pomoc v případech porušení práv jednotlivců.
4. Na základě výpovědi žalobce a informací plynoucích z *Hodnocení Gruzie* žalovaný shledal, že v případě žalobce lze Gruzii považovat za bezpečnou zemi původu. Žalobce jako jediný důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl obavy z výhružek příbuzných jeho bývalé manželky. Byl s nimi naposledy v kontaktu v dubnu 2019. Poté žil v jiném městě, kde žádné problémy neměl. Žalobce svou situaci kromě přestěhování nijak neřešil. Neobrátil se na kompetentní státní orgány ve své vlasti. Nevyužil žádnou formu právní ochrany dostupnou v jeho vlasti. Z jeho výpovědi nelze dojít k závěru, že by mu gruzínské orgány nechtěly nebo nemohly poskytnout ochranu. Aby žadatel mohl úspěšně žádat o mezinárodní ochranu, musí nejprve vyčerpat dostupné prostředky ochrany v zemi původu. Žalobce navíc podal žádost až takřka tři týdny po svém příjezdu do ČR, poté co mu známí

poradili, že si touto žádostí může zlegalizovat svůj pobyt v ČR. Z toho je zřejmé, že ji využívá k prosté legalizaci pobytu.

5. Žalovaný proto shledal naplnění podmínek pro použití § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“). Rozhodnutím ze dne 27. 8. 2021, č. j. OAM-496/ZA-ZA11-ZA21-2021 („rozhodnutí žalovaného“) zamítl žádost žalobce jako zjevně nedůvodnou.

III. Žaloba

6. Žalobce namítá, že v jeho případě nelze Gruzii považovat za bezpečnou. Žalovaný si neshromáždil dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí. Nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Žalovaný odkazuje na zcela obecné informace z *Hodnocení Gruzie*, které žádným způsobem nesouvisí s důvody žádosti žalobce. *Hodnocení Gruzie* vytvořil žalovaný pro účely zařazení Gruzie na seznam bezpečných zemí. Nikoliv pro účely individuálního posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. *Hodnocení Gruzie* je neobjektivní a zcela nedostatečné pro řádné zjištění skutkového stavu. Nezohledňuje individuální důvody žádosti žalobce. Není přesné, jak to vyžaduje § 23c písm. c) zákona o azylu.
7. Při aplikaci konceptu bezpečné země původu leží větší část důkazního břemene na žadateli. Neznamená to však, že by se na něj důkazní břemeno kompletně přesunulo a že by žalovaný mohl zcela rezignovat na shromáždění přesných a aktuálních informací z různých zdrojů o zemi původu. I v tomto případě má žalovaný povinnost řádně zjistit skutkový stav. Žalobce svou část důkazního břemene unesl tím, že žalovanému poskytl věrohodnou výpověď. Zároveň uváděl skutečnosti, které mohou mít relevanci pro udělení mezinárodní ochrany. V odůvodnění rozhodnutí žalovaného chybí skutkové závěry o tom, zda by se právům žalobce v jeho konkrétním případě mohlo dostat efektivní ochrany ze strany příslušných státních orgánů.
8. K nevyčerpání prostředků vnitřní ochrany žalobce cituje dva rozsudky Nejvyššího správního soudu. Podle rozsudku ze dne 9. 2. 2010, č. j. 6 Azs 74/2009-51, „mohou nastat situace, kdy není možné nebo účelné trvat na předchozím pokusu žadatele o mezinárodní ochranu usilovat o ochranu v zemi původu k tomu, aby mohla být považována podmínka nemožnosti ochrany vlastní země za splněnou. V situaci, kdy stěžovatelka v průběhu řízení tvrdila, že jí vlastní země nebyla schopná či ochotná ochranu poskytnout, i kdyby o ni požádala, bylo na místě, aby správní orgán toto její tvrzení zvážil a případně vyvrátil na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu, tedy relevantních informací a zpráv o zemi původu“. Podle rozsudku ze dne 28. 2. 2007, sp. zn. 4 Azs 146/2006, „jako důvod pro neudělení azylu nemůže obstát argument, že žadatel o azyl v zemi původu tyto orgány nepožádal o pomoc, a nevyčerpal tak veškeré právní prostředky, které mu k ochraně jeho práv poskytuje právní řád státu jeho původu.“.
9. Čas podání žádosti o mezinárodní ochranu žalobci rovněž nelze přičítat k tíži. V souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2019, č. j. 8 Azs 27/2019-52, by čas k podání žádosti neměl být žadateli sám o sobě k tíži. Mezinárodní ochranu z azylově relevantních důvodů lze poskytnout i žadateli, který žádost podal zcela zjevně „účelově“.
10. Společně se žalobou podal žalobce návrh na přiznání odkladného účinku ve smyslu § 73 s. ř. s.

IV. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný popírá oprávněnost důvodů uvedených žalobcem a nesouhlasí s nimi. Správní orgán postupoval plně v souladu se zákonem. Zjistil skutečný stav a přihlédl ke všemu, co v řízení vyšlo najevo. Na základě výpovědi žalovaného a citovaného materiálu správní orgán jednoznačně shledal, že v případě žalobce lze Gruzii považovat za bezpečnou zemi původu. Ve zbytku žalovaný opakuje argumentaci uvedenou v napadeném rozhodnutí.

V. Posouzení věci krajským soudem

12. Žalobu podala oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“), ve lhůtě podle § 32 odst. 1 zákona o azylu. Krajský soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání.
13. Žaloba *není důvodná*.
14. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který ČR považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. V souladu s § 16 odst. 3 zákona o azylu platí, že pokud jsou tu předpoklady pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro zjevnou nedůvodnost, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li tu předpoklady pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro zjevnou nedůvodnost podle § 16 odst. 2, rovněž se *neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu brozí vážná újma podle § 14a*.
15. Seznam bezpečných zemí původu obsahuje § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců. V souladu s bodem 7 tohoto ustanovení *Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu Gruzii, s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie*.
16. Základem vnitrostátní úpravy konceptu bezpečných zemí původu je směrnice č. 2013/32/EU („procedurální směrnice“). Ta v bodu 40 preambule uvádí, že *pokud lze třetí zemi pokládat za bezpečnou zemi původu, měly by mít členské státy možnost označit ji za bezpečnou a vycházet z domněnky, že je pro daného žadatele bezpečná, pokud žadatel neprokáže opak*. Z bodu 46 preambule vyplývá, že členské státy se mohou rozhodnout, zda budou posuzovat bezpečnost země původu případ od případu nebo označí země jako bezpečné přijetím seznamu těchto zemí. ČR zvolila druhou z těchto variant (viz § 86 odst. 4 zákona o azylu). Seznam bezpečných zemí původu obsahuje § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců. V souladu s bodem 7 tohoto ustanovení *Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu Gruzii, s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie*. Zařazení Gruzie na tento seznam znamená, že Gruzie (s příslušným teritoriálním omezením) splňuje výše podmínky pro označení země za bezpečnou podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, který vychází z procedurální směrnice (viz příloha č. I). Žalovaný tedy nemá povinnost tyto podmínky zkoumat jednotlivě ve vztahu ke každé žádosti o mezinárodní ochranu
17. Pokud tedy žadatel pochází z bezpečné země původu, předpokládá se, že jeho žádost o mezinárodní ochranu je nedůvodná, protože mu v zemi původu nehrozí pronásledování ani vážná újma. Tato domněnka je ovšem vyvratitelná. A každý žadatel pocházející z bezpečné země původu má možnost prokázat, že v jeho konkrétním případě by se

domněnka bezpečnosti uplatnit neměla. Žadatel tedy musí prokázat, že právě jemu „hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu (minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu) vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70). Aby žadatel toto důkazní břemeno unesl, musí nejen tvrdit relevantní skutečnosti z hlediska důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, ale zejména tato tvrzení prokázat.

18. Žalobce prvně namítá, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav, protože si neobstaral dostatek relevantních informací o zemi původu. V případě použití institutu bezpečné země původu však žalovaný nemá povinnost shromažďovat informace o zemi původu v takovém rozsahu, jako je tomu u plného meritorního přezkumu žádosti. Jak totiž vyplývá z § 16 odst. 3 zákona o azylu, v těchto případech se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany uvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl čelit pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a. Je proto postačující, pokud žalovaný jako podklad pro vydání rozhodnutí využil pouze zprávu *Hodnocení Gruzie*, která zdůvodňuje naplnění podmínek pro zařazení Gruzie na seznam bezpečných zemí původu. Teprve pokud by žalobce předložil důkazy, že v jeho případě Gruzii za bezpečnou zemi považovat nelze, musel by žalovaný shromáždit dodatečné informace, na jejichž základě by hodnotil relevanci těchto důkazů a tvrzení žalobce ve vztahu k jednotlivým důvodům pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobce však žádný takový důkaz nepředložil.
19. Žalobce uvedl, že má obavy z příbuzných své bývalé manželky. Pronásledovatelem ve smyslu zákona o azylu může být i soukromá osoba. V těchto případech se ale žadatel o mezinárodní ochranu musí obrátit se žádostí o pomoc nejprve na vnitrostátní orgány v zemi původu. Není-li tedy zjevné, že tyto orgány nemohou či nechťejí účinnou ochranu poskytnout (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2021, č. j. 6 Azs 168/2020-50). V takovém případě je ale na žadateli, aby tuto skutečnost prokázal (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č.j. 3 Azs 48/2008-57).
20. Žalobce citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2010, č. j. 6 Azs 74/2009-51 (viz bod 8). Krajský soud se domnívá, že citovaný rozsudek není na případ žalobce přílehlavý. Rozsudek se týkal žadatelky z Nigerijské federativní republiky. Nigerijská federativní republika, na rozdíl od Gruzie, není bezpečnou zemí ve smyslu vyhlášky č. 328/2015 Sb. Nevyužije se u ní vyvratitelná domněnka o nedůvodnosti žádosti o mezinárodní ochranu. Probíhá pak plný meritorní přezkum dostupnosti vnitřní ochrany. Ve věci řešené citovaným rozsudkem plný meritorní přezkum neproběhl správně, protože správní orgán nedostatečně zjistil skutkový stav ohledně dostupnosti vnitřní ochrany. U bezpečných zemí původu, tedy i u Gruzie, ale platí presumpce dostupnosti vnitřní ochrany (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2007, č. j. 4 Azs 195/2006-149). Již označením Gruzie za bezpečnou zemi původu se vytváří domněnka, že možnost využití vnitrostátních prostředků ochrany existuje. Je pak na žadateli, aby případně tuto domněnku vyvrátil. Žalobce ale neuvedl žádné informace o vnitřní ochraně. Na rozdíl od žadatelky v citovaném rozsudku, navíc ani netvrdil, že by mu s jeho problémy příslušné orgány země původu nemohly pomoci.

21. K rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2007, sp. zn. 4 Azs 146/2006 (viz bod 8) krajský soud uvádí, že rovněž není na případ žalobce přílehlavý. Celá právní věta rozsudku, z níž žalobce citoval pouze druhou polovinu, zní: „[P]okud ze zpráv o zemi původu žadatele o azyl vyplývá, že menšina, jejímž je žadatel příslušníkem, je terčem diskriminace a pronásledování ze strany úřadů a policie, nemůže jako důvod pro neudělení azylu obstát argument, že žadatel o azyl v zemi původu tyto orgány nepožádal o pomoc a nevyčerpal tak veškeré právní prostředky, které mu k ochraně jeho práv poskytuje právní řád státu jeho původu“. Materiál *Hodnocení Gruzie* uvádí značné problémy v jednání státních orgánů vůči menšině LGBTI. Žalobce ale neuvedl, že je příslušníkem této menšiny. Rovněž neuvedl, že by v Gruzii čelil diskriminaci či pronásledování státními orgány. Žalobce tedy domněnku o dostupnosti vnitřní ochrany nevyvrátil.
22. Nedůvodná je i námitka žalobce, že výše uvedená zpráva je neobjektivní. Procedurální směrnice počítá s tím, že hodnocení, zda je určitá země bezpečnou zemí původu, bude provádět členský stát, který posuzuje žádost o mezinárodní ochranu. V čl. 37 odst. 3 podmiňuje toto hodnocení tím, že se má zakládat na řadě zdrojů informací, zejména informací z jiných členských států, od Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu, Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, Rady Evropy a jiných významných mezinárodních organizací. Zpráva, kterou žalovaný použil jako podklad rozhodnutí, to splňuje.
23. Žalobce má částečně pravdu v tom, že čas podání žádosti o mezinárodní ochranu mu sám o sobě nelze klást k tíži a jeho žádost zamítnout jako zjevně nedůvodnou pouze proto, že ji nepodal bezprostředně po vstupu na území ČR (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2011, č. j. 5 Azs 6/2011-49). I v případě, že by žádost žalobce podal zjevně účelově, neměla by mu tato skutečnost jít sama o sobě k tíži (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2019, sp. zn. 8 Azs 27/2019-52). Prodlení s podáním žádosti o mezinárodní ochranu či účelovost této žádosti nemají relevanci pro její posouzení. V tomto případě se však nejednalo o rozhodné důvody pro zamítnutí žádosti žalobce pro zjevnou nedůvodnost. K tomu vedla skutečnost, že žalobce žádné relevantní důvody neuváděl a neprokázal, že v jeho případě Gruzie bezpečnou zemí není.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

24. Krajský soud pro nedůvodnost žalobních námitek žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
25. O návrhu na přiznání odkladného účinku krajský soud samostatně nerozhodl, protože bezodkladně rozhodl ve věci samé. Žalobci již nezasílal vyjádření žalovaného k žalobě. Oproti rozhodnutí žalovaného neobsahovalo žádnou novou argumentaci. Právo žalobce na kontradiktornost řízení proto nevyžadovalo, aby mu krajský soud vyjádření žalovaného preposílal k replice.
26. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nevznikly (§ 60 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. *Pokud kasační stížnost proti tomuto rozsudku nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji odmítne pro nepřijatelnost.* V řízení o kasační stížnosti musí

stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 8. listopadu 2021

Martin Kopa, v. r.
samosoudce